

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szállási Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Calea Regels Ferdinand (Rákóczi-ut)

Németország bejelenti kapitulációját Ebert elnök kiáltványa a német néphez és a világhoz

— Az Estilap eredeti távirata —

Ruhrkaland — így nevezték józanabb ítélőképességű németek a Cuno-kormány va banque játékát, amely 1923. január 11-én szabad folyást engedett az eseményeknek és naiv optimizmusával hagyta, hogy a francia és belga csapatok megszállják Európa legnagyobb ipari vidékét. A megszállást el lehetett volna kerülni, ha az akkori német kormány a jóvátétel felévi esedékes részletét lefizeti és hajlandó gazdaságilag együttműködni Franciaországgal. Amde a kancellár akkor Cuno volt, Stinnesék előretolt embere, Stinnes és a német nehézipar, amely úgy számított, hogy a „teljesítés” nélkül, vagyis a jóvátétel rendes fizetésénél jobb üzlet számára, de nem a német nép számára — az ellenállás. Nyolc és fél hónap után itt az eredmény: a birodalmi kormány kiáltványa, amely ma éjjel jelent meg és így hangzik:

A NÉMET NÉPHEZ!

Mindenki előtt emlékeztetés az az idő, amikor a franciák és a belgák jog és igazság ellenére megszállták a Ruhr-vidéket. Ezidő óta a Rajna és a Ruhr-vidék a legszörnyűbb sorsra jutott. Kétmilliószáz-száz nyolcvanezer német férfi és asszony, agg és gyermek szenved a megszállás alatt. Milliósnyi német számára megszűnt a személyi szabadság. A megszállás alatt sokan veszítették életüket, többszázan szenvednek fogságot. A birodalmi kormány feladata, hogy gondját viselje a megszállás áldozatainak az igazság és hazaszeretet nevében.

Az elmúlt héten háromezeröttszáz millió márka volt a megszállás költsége. Ezen a héten ez a szám valószínűleg megkétszereződik. A Rajna és a Ruhr-vidék egységes természetű megakadt, a megszállott és meg nem szállott területek gazdasági élete úgyszólván teljességében megszűnt.

Immár lehetetlenné vált a ragaszkodás az eddigi eljárásához. Meg kell teremtenünk a gazdasági élet lehetőségét és az egészséges gazdasági életet a német nép pusztá existenciája érdekében. Fenyegető

veszélyek kényszerítenek bennünket, hogy új utra térjünk és a német néptől újabb hatalmas áldozatot követeljünk. A történelem nem fogja elfelejteni a német nép heroizmusát, s nem fogja elfelejteni azt sem, hogy a megszállott területen minő hazaszeretettel és hűséggel ragaszkodott a német eszmékhez.

Nem vehetjük le a megpróbáltatásokba jutottakról gondoskodó kezünket. Meg kell szerezniük a foglyok szabadságát. Ez a jelenlegi kormányzat legfontosabb feladata. Németország és a német nép hajlandó minden lehető áldozatra, csak hogy részükre biztosítsa a kellő szabadságot.

A birodalmi elnök és a birodalmi kormány kijelentik a német nép és a világ színe előtt, hogy minden olyan tár-

gyalástól, amely a megszállott területek lakosságának szabadságát nem biztosítja, — távol maradnak. Ha ilyen alapon lehetséges a Ruhr-vidék felszabadítása, akkor a kormány és a német nép minden áldozatot meghoz; ha azonban ezt az alapot el nem fogadják, akkor a kormány vállal minden veszélyt, ami bekövetkeznék, a német nép existenciájának és becsületének érdekében.

— Minden németet kérünk, hogy még önfeláldozóbban, még keményebb megpróbáltatásokat vállaljon a nagy cél érdekében.

Berlin, 1923 szeptember 26.

EBERT,
elnök.

Németországban óriási hatást kelt a kiáltvány hangja, amely a Ruhrkaland teljes kudarcát leplezetlenül elismeri.

A francia fogadtatás

Párisban már készülnek a passzív ellenállás megszüntével előálló helyzethez való alkalmazkodásra. A New York Herald párisi kiadása szerint Poincaré a passzív ellenállás tényleges megszüntetése után a következő programot terjeszti a szövetségesek elé:

1. A Rajna balpartján a vasutak igazgatását a szövetségesek egy trösztje intézi, amelynek a Rajna-vidék is tagja lesz.

2. Bizonyos ruhrvidéki szénbá-

nyákat átadnak ennek a trösztnek.

3. E feltételek elfogadása esetén Németország 3—4 éves moratóriumot kap a készfizetésekre.

4. Bizonyos bányákról való lemondás esetén ezt a moratóriumot meg is hosszabbítják.

5. Nemzetközi pénzügyi ellenőrzés Berlinben és a Rajna mentén.

Ezeket a feltételeket Németország bizonyosan el fogja fogadni.

Nagyváradra is elnyultak a fascista puccs szálai

Meglepő adatok a bukaresti vizsgálat kezei közt

A Nagyvárad Estilap írta meg először, hogy Bukarestben letartóztatták Titu Panaitescu, volt gazdasági tisztet, aki most N. N. Vifor álneven járt-kelt Európában és élénk összeköttetésben állott az olasz fascistákkal.

A bukaresti ügyészség tegnap este házkutatást tartott Vifor lakásán és mint a Radornak jelentik, szenzációs iratokra bukkant.

Számos aktát és rengeteg kiáltványt találtak, amelyek mind Olaszországból kerültek oda. Az akták közül több súlyosan kompromittáló. Bacaloglu György volt ezredesre, aki Romában lakó nővére révén összeköttetésben állt az olasz fascistákkal.

A nyomozás kiderítette, hogy Bacaloglu ezredes volt nagyvárad és biharmegyei prefektus-

Szigoru rendszabályok a forradalom ellen

Stresemann kormánya, amikor ilyen sorsdöntő lépésre határozta el magát, bent is igyekszik rendet teremteni. A berlini politikai rendőrség az éjszaka folyamán a jobboldali radikálisok tizenkilenc vezetőjét egy bizalmas megbeszélésen letartóztatták.

Az elszakadni készülő Bajorországban a helyzet rendkívül feszült. A hazafias alakulatok előkészületei azt bizonyítják, hogy a birodalom alkotmányos rendje ellen államcsínyet terveznek. Hírlík, hogy az Oberland egyesület parancsot adott tagjainak, hogy pénteken hajnalban riadó esetén fegyveresen jelentkezzenek.

A Völkischer Beobachterben Wied Károly herceg felhívást intéz a lovasistekhez, hogy szükség esetén álljanak a rohamosztatok rendelkezésére.

Lapzártakor jelentik Berlinből: Szükség esetén Ebert elnök a birodalmi gyűlést feloszlatja és a birodalom élére háromtagú direktórium kerül.

Kereskedők kongresszusa Temesváron

Az Aradi és Bánáti Kereskedők Szövetsége szeptember hó 30-án Temesváron kongresszust tart, amelynek tárgysorozatán több fontos aktuális kérdésen kívül dr. Fried János, a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok főtitkára is szerepel: „A kereskedelmi irányszat és a kereskedelmi érdekképviseletek” című előadásával. A nagyváradiak ez esetben először jelennek meg testületileg a bánáti szervezetek kongresszusán, amiből a vezetőség egy szorosabb együttműködés lehetőségeire következtet.

NYILTTÉR

A. végzet csapattaló megírtan jelentem, hogy hosszú évek gyötrelmei től megkínzott és sokat szenvedett szeretett öcsém

Fleischer Dezső

e hó 26-án éjjel 32 éves korában jobblétre szenderült. Földi maradványait f. hó 28-án d. e. fél 11 órakor fogjuk a Rim-néczy utca 5. sz. gyásházából a Ruiovsky-uti temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Fleischer Imre

* Grieg, Debussy, Bossi, Chaminade, Scott, Liszt, Brahms, Horváth, Heller, Poldini, Csajkovszky és az összes neves zeneszerzők művei bármily hangszerre nagy választékban csak a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* Felmentetnék a katonaság által jelenleg elfoglalt két-három szobás mellékhelyiséges lakást és azért előnyös lakbért fizetnek. Cím Lukács György-ucca 12. Beczkyék.

* Átmeneti kabát különlegességek érkeztek Hollós uridivat üzletébe.

* Itt vannak Bécsből a leg szebb, legegészségesebb fehér és színes film-kalapok a „RITA” kalap-szalomban (Teleky-utca 24.) Bőrkalap 150 lei.

* Ne féljen az időjárás változásaitól. Hűléstől, huruttól megóvja testét, ha állandóan Brázay-sősborszeszt használ. Mindenütt kapható.

* IMPERIAL likör, rum, cognac a vezető márka.

Heti értesítés!

Iszónőméső	Lej 50—
Vízkezelő csiszolt	
6 személyre	51—
Barokk készlet csiszolt	
6 személyre	57—
Likőr készlet csiszolt	
6 szem.	48—
Bafótt csiszolt	
6 személyre	100—
Gyümölcs aljvány csiszolt	100—
Vajtartó csiszolt	30—
Cukortartó	30—
Sótartó	7—
Alpaca evőkanál	35—
„ evővilla	35—
„ evőkés	40—
„ kávéskanál	25—
„ moccakanál	20—

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fratii Karmlos Testvérek
Oradea-Mare (Nagyvárad)
N. Jorga (Zöldfal-utca 13)

Ennek a fantasztikus híradásnak nehéz hiteit adni. Akik a Radornak érkezett táviratban szerepelnek, ismert alakjai a mostani váradi társadalomnak. Bogdan Jonescu komoly professzor, Stamatopol Alfonz egyik legjobbialisabb román tagja az itteni társaságoknak és Castano ügyvéd higgadt ur, akiről fel sem telezhető, hogy ilyen kalandos vállalkozással foglalkozna. — Egyébként Castano ur — miután csak vele tudtunk érintkezésbe lépni — az Estilapnak ma délben az érkezett bukaresti hírekre a következő nyilatkozatot adta:

— Az egész ügyből semmi sem igaz; igen izléstelen tréfa, hogy Nagyváradon lakó regáti románokat éppen ilyen társaságokkal hoznak kapcsolatba. En meg részéről épenséggel semmit sem tudok és a fascizmusról sohanem beszéltem sem regáti románokkal, sem másokkal. A Bukarestből érkezett táviratban említettek valamennyien a váradi liberális párt tagjai vagyunk, amely ellen semmi panaszkodás sincs, sőt ellenkezőleg, én kijelentem, hogy továbbra is liberális akarok maradni és a legtokéletesebb harmóniában vagyok a kormányval, úgy, hogy semmi okom sincs rá, hogy itt holmi összeesküvést szöjjelellene.

— Azt sem tudom, mit akar a fascizmus Romániában. Nem ismerem semmit a fascizmus alapelveiből. Ismerőseim közül senki sem beszélt a fascizmusról és ha valaki erről beszél nekem, nyiltan állást foglaltok vele szemben.

— Továbbra is maradok, aki voltam, — ez csak becületemre válik. En nem akarok forradalmat. Nem elég-e a háboru utáni sok szörnyű látvány? Még forradalomra is szükségünk van? Erre csak azoknak van szükségük, akiknek nincs semmi veszteni valójuk.

Castano ur nyilatkozata kétséskívül megnyugtató s bizonyos a többi szereplő ur ugyanazt vallja. Az az egy azonban kétségtelen, hogy Bacaloglu ezúttal mégis csak van valami nexusa Olaszországgal.

HÍREK

* Tisztviselőkongresszus lesz Kolozsváron. Az erdélyi s bánati közigazgatási tisztviselők szeptember 28-ra tervezett országos kongresszusa elmarad és október 5-én tartják meg Kolozsváron. Az erre vonatkozó távirati intézkedés ma érkezett meg dr. Bucico Koriolán polgármesterhez. A város részéről dr. Vostinar János főjegyző és dr. Soós István aljegyző vesznek részt az országos tisztviselő-értekezleten.

* Moravetz Karácsonyi Albumra előjegyzést már most elfogad a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztálya.

* Leltároznak a városházán. Dr. Hodor Viktor prefektus rendeletének megfelelően tegnap kezdődött meg a butorok leltározása a városházán. Dr. Tatu Miklós gazdasági tanácsos helyettese Rátz András levéltáros végzi a leltározást, amely egy-két héten belül nyer befejezést.

* Szezonnyitó box-mérkőzés Váradon. A nagyváradi Török-vés Munkás Testedzők egyesülete szombaton este fél 9-kor szezonnyitó box-mérkőzést rendez az Apollóban lévő helyiségében. A box-mérkőzésnek fő érdekessége az, hogy résztvesz a meccsen Salvan Virgil, az ismert kolozsvári magyar box-bajnok is. A versenyen szívesen látnak érdeklődőket. Belépődíj nincs.

* Orvosi hír. Dr. Antal Miklós orvos a munkásbiztosító pénztár Ujváros déli kerületének orvosa lakását Str. Jorga (Zöldfal-utca) 21. sz. alá helyezte. Rendelő továbbra is Piata Unirii (Szt. László-tér) 16.

* Tisztviselőzavarok a pesti tőzsdén. Budapesti tud. jelenti: A Giró és Pénztáregylet harminc tisztviselője a bérmozgá-lommal kapcsolatban memorandumot nyújtott át az igazgatóságnak, amely mind a harmincat elbocsájtotta. Emiatt hetvennégy tisztviselő felmondta állását. Az a veszély fenyeget, hogy az összes tisztviselők felmondanak és a csütörtöki kasszanap zavartalan lefolyása kétséges.

Paul Wegener és Lidya Salmanova
egyik legparádésabb szerepükben

A szerelem fészek

című 2 részes, 12 nagy felvonásos drámában.

Első rész:

Csütörtök
Péntek
Szombat
Vasárnap

Második rész:

Hétfő
Kedő
Szerda
Csütörtök

Az „APOLLÓ” moziban.

A kísérő zene műsora:

Offenbach : Szép Heléna
R. Leoncavallo : Bajazzo
Ch. Gounod : Fausti

F. Halevy : A Zsidónő
Mozart : Don Juan
Rossini : Sevillai borbély

A zenekart Gorodinsky Szasa zongoraművész vezényli

Jegyek elővételben

Costüm, felöltő és öltöny szövetek.

Szőnyeg függöny plaidek és paplanok. „Schroll” Schiffonok, vásznak, asztalneműek.

Fehé nemű és BABY-kelengyék. Rövidáru és szabó kellékek beérkeztek.

Perzsaszőnyeg szövőde

Szövő, valamint leszővő és felvető fonalak nagy választékban
Eladás nagyban és kicsinyben

CZILLÉR IMRE nagyáruház

**A numerus clausus ellen foglalt állást
a román egyetemi tanárok kongresszusa**
Meg kell nyitni az egyetemeket — Csak tanár egyedül maradt

Bukaresti tudósítónk jelenti: Jasiból táviratozzák, hogy az egyetemi tanárok országos kongresszusa tegnap minden rendezettség nélkül tovább folyt. Zárt ülésen a numerus clausus-ról folyt a vita. Először Geliune kolozsvári egyetemi tanár beszélt. Rámutatott, milyen nagy kára van a román kultúrának abból, hogy az egyetemek be vannak zárva. Véleménve szegrint a diákok kívánságainak semmi közük a törvényhozáshoz, amely nem bírhat befolyással az egyetemek belső életére. Határozati javaslatában az egye-

temek azonnali megnyitását
kéri.

Azután Cuza tanár, az ország-
gos-hirü antiszemita vezér állt
szólásra. Hangoztatja, hogy az
országot ujja kell szervezni,
hogy a benszülött románok le-
gyenek az ország urai. Rámutat
a numerus clausus fontosságára
és hangsúlyozza, hogy ez a diá-
kok követelése. Határozati ja-
vaslatában ő is az egyetemnek
megnyitását kéri, a románok
tulsúlyának biztosításával.

Vasile Dumitru kolozsvári egyetemi tanár szintén az egyes temek megnyitása mellett van:

szerinte minden más követelést az arra illetékes fórumoknak kell megoldaniuk.

Hosszú vita fejlődik ki, melynek során valamennyi tanár az egyetemi előadások megkezdésének szükségességét hangoztatja. Végül elfogadják *Stefanescu* egyetemi tanár javaslatát, amely úgy szól, hogy az egyetemnek nyiljanak meg, mindenre való tekintet nélkül; a diákok egyéb követeléseit más fórumok elé tartoznak. Cuza kivételével minden tanár a javaslat mellett s a numerus clausus ellen szavazott.

**Váratlan bonyodalmak Gróf László
színházi koncessziója körül**

Újból kiírják a pályázatot a szatmári színházra

Soha még színházi szezon annyi zajjal-bajjal nem indult meg mint az idei. A koncessziók körüli csunya marakodás után nagynehezen megszervezték valahogy a szintársulatokat és vonlatottnan megkezdődtek az előadások. A koncesszió elnyeréséért — a váradi bonyodalaktól eltekintve — a legélesebb harc Szatmáron folvtt, ahol Gróf László, a váradi színház volt tagja és Szabadkai József volt színigazgató között keletkezett váratlan versenv a direktció — ugylátszik cseppet sem nyugodt — pozíciójáért. A kultuszminiszter Gróf Lászlónak adta a koncessziót, aki ezen az alapon nyilvános árleltésen bérbevette a szatmári városi színházat. Szabadkay azonban nem egykönnyen nyugodott meg a direktció elvesztésébe és minden követ megmozgatott, hogy Gróf Lászlót kiüsse a nyeregből. Közben azonban Gróf László szatmári társulatával megkezdte a szezonot Nagybányán. És most derült égből a villám: meglepő fordulat történt, amire legkevésbé Gróf László számithatott.

A belügyminiszter Szatmár város tanácsához intézett rendeletében megsemmisíti a színház bérbeadására Gróf Lászlóval kötött szerződést. A szerződést formai okok miatt hatálytalanítja a miniszter és pedig azért, mert a pályázati határidő csak tizenöt napra volt kitűzhető, holott ilyen rövid időt csak rendkívüli sürgős esetben szabad kontemplálni. Utasítja a miniszter a városi tanácsot, hogy a színház bérletére — újabb tizenöt napi határidővel — írjon ki újabb pályázatot. A rendeletet, amely szeptember 24-éről van keltezve, Franasco-vici belügyi államtitkár és Constantin Popescu belügyi vezérigazgató irták alá.

A rendelet nagy feltűnést kel-
tett Szatmáron, hol Gróf László,
aki még mindig Nagybányán
játszik, október elején meg-
akarta kezdeni a szezont. Most
azonban az a helyzet hogy

Grófnak, akinek a szatmári concesszió a kezében van, vármia kell, míg az új pályázat határideje lejár és ha a városi tanács jónak találja, esetleg másnak adja bérbe a színházat.

Kétség nem igen fér hozzá, hogy a város uiból Gróffal kénytelen megkötni a szerződést, mert hiszen neki van egve-

dül játszási engedélye a szatmári kerületben és így más számára a színházberlet értéktelen. Egyébként a különös színházi ügyben Banu kultuszminiszter fortis kimondani az utolsó szót, mert a színházzal kapcsolatos ügyek a szépművészetek miniszteréhez, nem pedig a belügyi kormányhoz tartoznak.

Kacsóh Pongrác megrendítő tragédiája
Megőrült a János Vitéz szerzője

Szerte a világban magyar muzsikások operettjeit játsszák a színházak, s a londoni, newyorki bécsi vagy éppen bukaresti színházpadokon a langyos valcerekből és pattogó polkákból magyar melódia csillan. Az operettek világában új szint vittek azok a magyar komponisták, akik a magyar muzsika ötleteit a megszületett és könnyed zenei formák közé szorították. A legelső és legnagyobb volt a magyar szerzők közt Kacsóh Pongrác. Ő tört utat a Butyka Ákosoknak a Kálmán Imréknek. Az ő János Vitéze volt az első igazi magyar operett. Az első és a legszebb. Kacsóh Pongrác neve fogalomná nőtt. Dalai és kompozíciói soha nem ismert népszerűséghez jutottak.

És most Kacsóh Pongrácz fejében elhamvadt a melódiák tüze. A legragyogóbb komponisták egyikét megrendítő tragédia érte. Elborult elméje fantasztikus gondolatvilágba sodorta s könny fakasztó sors az, amelyet kirótt reá a végzet. Alkonyodó életének most folyó napjairól kapjuk pesti tudósítónktól ezt az izgalmasan érdekes tudósítást:

— Gyógyíthatatlan, — szólt csöndesen a fehérköpenyes orvos a kórház irodájában.

Kacsóh Pongrácot két hónapja vitték be az Új Szent János-kórház elmeosztályára, mint gyógyíthatatlan beteget. Nyugtalan volt az első időtől kezdve, szaggatott, összefüggéstelen mondatokat vetett oda orvosának. De mindvégig megmaradt „udvarias betegnek“, s nem

dühögött, előzékeny volt mindenkivel szemben.

A kis fiam . . .

Az első időkben az volt a rögeszméje, hogy **huszonöt év óta öt éves fiával alszik egy ágyban.** Mikor felébredt, riadtan tekintett szét maga körül és a fiát kereste. Ápolóitól követelte a gyermekét, az öt éves kisfiát, aki még egy órával ezelőtt itt feküdt mellette, akinek meleg testét és simogató gyöngéd kis kezét érezte az ágyban. Máskor arról beszélt, hogy a királynál volt ebéden. A király nagy pompával fogadta, kegyes, elismerő szavakkal illette, jobbára ültette a lakomán és hatalmas zenekarral játszatták a legördögibb áriákat. Ha megkérdézték tőle, hogy melyik király látta őt vendégül, azt felelte rá, **hogy barátja: a szakállas király.**

János vitéz.

A nagy, piros kórházépület jobbszárnyában van a beteg szobája. Ablaka a nagy parkra néz. Ugyanebben a szárnyban lakik egy másik beteg. Színházi zenész volt valamikor és elhozta magával ide kopott hegedűjét. A beteg zenész néha esténként kiveszi a tokból hegedűjét és játszanikezd... Zavarosan játszik, sok hibát ejt, de amikor a kis kórházi szoba nyitott ablakán át kihullámszik a hegedű hangja és a szél a hangfoszlányokat betereli Kacsóh Pongrác szobájába, a beteg zeneszerző felfigyel, felül az ágyban és hallgatódzik. A zenész gyakran játszik a János vitézből, Kacsóh Pongrác felejthetetlen darabjából és ilyenkor Kacsóh Pongrác lesóványodott teste megrándul és feszülten figyel, figyel... És amikor megkérdezik tőle, hogy mi az, amit hallgat, így motyog:

A bolgár trónörökös Budapesten

Budapestről jelentik: *Cirill* bolgár trónörökös tegnap délben Edelenybe érkezett, ahonnan ma folytatja útját Budapestre.

A spekuláns babonaja

Egy valutaspekuláns nagyobb-
szabású manőverre készült s a
döntő napon finom, gyűrűs
szivarjából füstölgetve egy
rongyos, züllött embert talál
az uccán, aki a járda szélén
felhalmozódott szemét között
kapargál.

— Mit csinál, barátom? —
kérdi tőle.

— Szivarvéget keresek, ba-
gónak. — hangzik a válasz.

A derék urnák megesett rajta a szive és megajándékozta a fárcájából egy drága Havannával.

S mi történt? A lei leesett, a manőver sikerült. Illető ur babonás ember, szerencséjét az ajándékozott szivarnak tulajdonította. S mielőtt legközelebbi akcióját megkezdte volna, a kövfekező apróhirdetést adta fel:

**„AZT A RONGYOS BAGÓ-
KERESŐT,** akinek a múlt
hétén egy Havanna-szivart
ajándékoztam felkérem, hogy
jelentkezzék nálam sürgő-
sen, mert ismét kaphat
egyet.“

— Valami keleti muzsika... nem rossz... de jobb is lehetne... nem nevelték ki a szerzőt... kölyök.

Nem ismer rá a saját szerzeményére.

Egy szörnyű éj.

Szeptember nyolcadikáig változatlan volt a beteg állapota, megmaradt hóripokon át udvarias betegnek. De szeptember nyolcadikán, este kilenc óra tájban a két ápoló szolgál riadtan futott be a beteg szobájába. A beteg ordított és görcsökben hörgött, fetrengve, rángatózva. Ezen az éjszakán még tizszer meglepte a borzalmas roham, úgy, hogy az orvos már elkészült a beteg halálára. Kacsóh Pongrácz az irtozatos rohamok után mozdulatlanul megmerevedve fekiadt a kórházi ágyon.

Ezen az éjjel Kacsóh Pongrácot a rohamok megnémítették.

Csak fuldokló, rövid, tört nyögések törttek ki belőle és teljes némaságban multak el fölötte a napok. Állapota egyre válságosabbra fordult. Szeptember tizennegyedikén aztán váratlanul visszanyerte beszélőképességét. Először csak néhány fulladt, töredezett szót mormogott, de később a szavakból megformálta a régi értelmetlen mondatokat. Elmúlt a krlzis és Kacsóh Pongrácz visszazökönt a régi állapotába.

— Ismét beszél éjszakai kalandjairól,
— mondja az orvos — épügy, mint azelőtt, csak valamivel türelmelembbé vált a hangja és a viselkedése gyakran izgatott.

— A hangja most szinte kísérteties, mert rohamai közben erős garathűdést kapott és a szavakat néha csak félig tudja kimondani. **Latogassuk meg...**

Színházban

A fehérre mázolt kórházi szobában az

ablak mellett áll az ágy, amelyben a beteg fekszik. Feje mozdulatlanul nyugszik a párnákon. Homloka ráncos, orcája olyan üde, mint az egészséges emberé. Szeme alatt hosszú, mély fekete barázdák húzódnak, és ez a szemet árnyékoló sötét barázdák riasztó... Az orvos megkérdezi tőle, hogy hol járt tegnap este?

— Színházban voltam...

— Mit látott a színházban?

— Valami volt... nem tudom, talán Faust... gyenge dolog, neveltem ember csinálta, zavaros volt, félelemre mentem és beszéltem vele... Ők azt mondták, hogy főigazgató, nagy szája volt és röhögött. Neveltem ember, nem tud semmit, sok pénze van. A rugós táskát ellopja.

A pénz...

Az orvos: — Mi az a rugós táská?

A beteg: — Megrugom, úgy szoktam, a pénz ömlik belőle, lira és frank. Sok pénz, a főigazgató látta, el akarta venni, nem tudom, ki volt...

Most felül az ágyban, előre hajlik, karjait a két ápoló felé nyújtja, feléjük néz és izgatott hangon, fuldokolva kéri őket:

— Édes fiam, mondjátok meg, ki az az ember? A pénzem mind elvitte, széles szája, most már nincs meg a rugós táskám...

Az orvos: Sok pénze volt régen?

A beteg: Nekem ahhoz, amennyi akkor volt, sok volt. Apám követelte, hogy takarékoskodjak. Szigorú volt, és én gyűjtöttem pénzt, sok volt, egy egész világot vásárolni...

Az orvos: Volt egy milliója?

A beteg az ingét széthuzza a mellén és kezével csupasz mellét csapkodja. Haragosan, nem tudhatjuk, kire bosszankodva, mondja:

— Ugyan, hogy gondolja, fiam, egy millió... Elhatároztam, hogy a hegyet megvásárolom rajta... Az én elhatározásom volt, enyém... Elhatározás!... Volt elhatározásom!...

Hány éves?

Az orvos: Hány éves most, főigazgató ur?

A beteg: Nagyon öreg vagyok, édes fiam. Mingyárt jelentem...

Most figyel mindenki. Az ápolószolgák is, akik az előbb még bután mosolyogtak a beteg szavain, elkomolyodott ábrázattal várják a beteg feleletét.

Elmulik egy perc nagy csendben, csak a nyitott ablakon át hangzik be halkán, távolról a park fájának susogása. A beteg rekedt, hörgő, mély hangon megszólal:

— Türelmetesen fiatal vagyok még... Hároméves, azt hiszem, elmúltam... Az én születésnapom ezelőtt két nappal volt és az ő számítása szerint három év már elmúlt...

Egy rossz operett...

Az orvos: Mit szól a János vitézhez? Szereti?

A beteg most ijesztő, józan hangon, elkésereedve és haragosan mondja: — Utálom, ha a darabomat ilyen piszok emberek tönkre teszik. Elhasználták, tönkretették, hogy megkapják a jövedelmet.

Az orvos: Nem akarja eladni a János vitézt?

A beteg: A világot sem tenném... sok jövedelmet fog még hozni, pedig gyenge muzsika, nem is emlékszem rá...

Az orvos: Ma este mit csinál?

A beteg: Fogalmam sincs. Nem merem állítani, hogy van külön impozáns tervem. Ne tartson csalónak, holnap engedjen be a társaságba. Senki nem tart csalónak, látják a karomat, a fejemet, a lábomat, bemutatkozom nekik és nem fognak csalónak tartani.

Az orvos: Jó a szeme?

A beteg: Nagyon jó. Moszkváig már

nem látok el, de Bécsben tudom mi történik, látom őt, ott megy, most röhög és mingyárt azt fogja mondani, hogy neveltem ember vagyok... Rögön jelentem, ki az?...

Felül az ágyban, a párnája alatt kezd kotorászni, de amikor nem talál semmit, az ágy mellett lévő szekrényen babrál, majd csüggedten, szárazon visszahanyatlik az ágyra és ezt mondja:

— A szöveg hiányzik... elvették... nem tudom.

Az orvos most magyarázza, hogy a beteg az óráját keresi. Az órájának először az üveglét törte el, azután leszedte a mutatóit, a szerkezetében javítgatott és elrontotta.

Memoria.

Az orvos megkérdezi a betegtől, hogy mi a látogató újságíró neve, akit pedig Kacsóh Pongrác soha életében nem látott. A beteg elkomolyodik, és kétségbeesetten erőlködve kutat felborult emlékezetében.

— Bocsásson meg, édes kollégám, hogy nem emlékszem a nevére. Névem dolgában nagyon tapasztalatlan vagyok. A nevek és a tyukszemek dolgában nagyon tapasztalatlan vagyok. A lábamra lépett este a miniszterelnök. Ott voltam nála, nagyon kedves volt és azt feleltem neki, amit egyenesen hozzám intézett...

— Hogy hívják a miniszterelnököt? — kérdezi az orvos.

A beteg rövid gondolkodás után így felel:

— Valami Hukazovits, van a nevében. Alacsony, kövér ember, szimpatikus.

— Hát jól van, főigazgató ur, — mondja az orvos. Bucsuzik tőle és a kezét nyújtja.

— Isten áldja meg, édes fiam, — mondja csendesen Kacsóh Pongrác és fejét mélyen befurja a párnákba. Tekintete ismét mereven felcsapódik a falakra és nem szól többé egy szót sem.

Bódis Ferenc

arany, ezüst, óra
és ékszerárú üzlete

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 1

Nagy választék Olcsó árak

Allandó újdonságok
minden fazonu ezüst
és alpacca ridikülökből

Készít, javít, átalakít, vesz, elad, cserél

Diak egyenruhák

minden elfogadható árban

kifogástalanul készít

Biró László

Posza (Uri)-utca 24.

Pianinó

Gebrüder Stügl gyártmányú
készen álló hangszerek,
keresztmetszete szerkezetű
teljesen új állapotban
sürgősen eladó.

Sternbergnél

Szent László-tér 2. Telefon 13-45

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Cigányszerem, operett repris, A bérlet 11. szám.

Péntek: Szerencsetánc, operett repris, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárral, B bérlet 12. szám.

Szombat délután: Az a huncut kéményseprő, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Szerencsetánc, operett repris, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, bérleten kívül, rendes helyárral.

Vasárnap délelőtt: Munkás előadás, kezdete pont 10 órakor.

Vasárnap délután: Bucsukeringő, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Szerencsetánc, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, bérleten kívül, rendes helyárral.

Ezred apja

Tegnap este egy régi, pompás bohózatot elevenített fel a színház. Feledhetetlenül kedves párzenes szám tarkítja ezt a háború előtti kis darabot s talán ez adott némi színt és eleveniséget az egyébként gyenge előadásnak. Tóth Elek kivételével alig volt valamire való szereplője az estnek. Talán még Misoga volt elfogadható. Balassa a nem rá szabott címszerepben nem tudott annyit sem hozni, amennyit tőle vártak. Sor Jenőt csak valami tévedés juttathatta a szerelmes színész szerepkörére. Zilahy Irén gyermeketeg affektálása már unalmas. Vigh Ernő és Gálfi Annus sem befolyásolták a sikert.

Talán mégis jobb lenne gondot fordítani a darabok beállítására. Nem lehetetlen, hogy nagyobb érdeklődést váltana ki egy-egy régi jó operett felelevenítése, hiszen eddig csak a Cigányszerem reprisze iránt mutatkozott különösebb érdeklődés. Parlagi igazgató igazán sajnálhatja, hogy ilyen hatalmas rezszi mellett és aránylag jól szervezett társulattal rendszeresen üres házak mellett játszik. Ő is a magyar színiátlás is mást érdemelne. Igaz, viszont, hogy erre némileg rá is kell szólni.

BÉCSI PRIMADONNAK MILLIÓS FELLEPTI DIJAI

A bécsi operettszínházak mérlegében az utóbbi időben nagy terhet jelent a primadonnák egyre emelkedő fizetése. A legjobban fizetett operettszínésznő Massary, aki a Cleopatra gyöngyei című operett eljátszásáért a bruttóbevétel egynegyed részét követeli magának, ami esténként körülbelül négy millió koronát tesz ki. Sorrendben és az igények nagyságában utána Louise Kartousch következik esti hárommillió korona föléptidíjjal, Mici Günther és Bettv Fischer pedig esti kétfélmillió osztrák koronát kapnak. (Egy millió osztrák korona 3500 lei.)

ALRAUNE A SZINPADON

Hans Heinz Evers regénye, az Alraune, legközelebb a színpadon is megkezdte pályafutását. A regényből készült dráma próbái a jövő héten kezdődnek a bécsi

Kammerspiele-ben. Frank Braunt (akinek alakjában a szerző önmagát írta meg) Rosenberg játssza, míg Alraune szerepére még nem találtak megfelelő színésznőt. A szerepet eredetileg Orska asszonyra osztották, aki azonban Párisba utazott és egyelőre nem is szándékozik Bécsbe visszatérni.

— Cigányszerem. A vasárnap esti Cigányszerem operett olyan sikerrel hozta újból színre a színház igazgatósága, hogy a csütörtök estére már eddig is nagy számban elvitték erre az előadásra a jegyeket. A csütörtök esti A bérleti előadásban is Pintér, Biczó, Zilahy Irén, Borovszky, Kozma, Misoga, Madas és Vigh Ernő játsszák a főszerepeket.

— Szerencsetánc Sarkadival. A Víg-színház e sokoldalú és nagyszerű művésze négy esti előadásban fog fellépni színházunkban rendes helyárral mellett. E négy estén egy igen szép zenéjű és mulatságos szövegű operett a Szerencsetánc lesz teljesben új kiosztásban a színház műsorán, melyben Sarkadi egy páholynitogató nagyszerű figuráját fogja élénk varázsolni az ő kivételes és kacagtató humorával. A Szerencsetánc többi szerepeit Pintér Böske, Zilahy, Misoga, Galambos, Borovszky, Balassa és Vigh játsszák. A Szerencsetánc pénteken B bérletben, szombat és vasárnap bérleten kívül, hétfőn A bérletben kerül előadásra.

— Az a huncut kéményseprő Sarkadival. Szombaton délután gyermekelőadás lesz Sarkadi vendégfelléptével, mérsékelt helyárral. E táncos, zenés gyermekdarab kerül színre, melyben a társulat legjobb erői vesznek részt. A címszerepet Sarkadi Aladár fogja játszani.

— Bucsukeringő. Vasárnap délután Pintérral és Borovszkyval a vezető szerepekben a Bucsukeringő kerül színre mérsékelt helyárral mellett.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

KÖNYVKEDVEZMÉNY
a „NAGYVÁRADI ESTILAP” olvasóinak
5 szennázciós regényújdonság csak 25 lei.

I. sorozat:

Csehov: Dráma a vadászaton.
Philippe: Perdrix apó. Brumm:
Örömtelen özeveg. Kosáryné:
Szép Kamilla macskája. Turge-
nyev: Milics Klára. Halál.

II. sorozat:

Rákosi: Egy falusi Hamlet. Bull:
Rádium. London: Vadon szava.
Heltai: Hét sovány esztendő.

Kabos: Két halott regénye.
Vidékre 28 lei előzetes beküldése el-
lenében portómentesen küldi

a HEGEDÜS HIRLAPIRODA Nagyváradi

FRIEDMANN

ékszerész, drágakőfoglaltó
vénnök Căles Regele Fer-
dinand (Rákóczi-ut) 7.b sz.

Elvállal új ékszerek készítését, régiek
átdolgozását, drágakő foglalását. Törött
aranyat, brilliánt magas árral vesz.

Scherz Karoly temetése

A részvétnak őszinte megnyilvánulása mellett ma délelőtt 10 órakor kísérték utolsó útjára Scherz Károlyt, a közéleti és színházi hívtató volt kitűnő vezetőjét. A Széchenyi-tér 1. szám alatti udvarát szorongásig megtöltötték az elhunyt jóbarátai és tisztelői. A városi tanács részéről dr. Mangra Demeter főjegyző, dr. Föder Ottó tanácsos és dr. Soós István aljegyző vettek részt a végtilsztelességen. Megemelt a temetésen dr. Vostinár János főjegyző vezetése mellett a közéleti és színházi hívtató teljes tisztikara. Catana Aurél rendőrfőkapitány és még számosan: a városi közéleti és társadalmi előkelőségei részéről.

Dr. Kecskeméti Lipót főrabbi emlékedett szellemű beszédben beszélt a Scherz Karolyról. A beszéd végén a jó barátok sokasága kísérték Scherz Károly koporsóját a Rulikovszky-uton lévő izraelita sírkertbe, ahol örök pihenőre helyezték.

A kovácsi csodadoktor a váradai törvényszék előtt

A nagyváradi törvényszéken dr. Szócska János táblabíró kettős tanácsa előtt állt ma Kovács János huszonhét éves ügyvéd. Érdekes karrieri futott be ez a Kovács a falujában Kovácsiban, egy aradmegyei községben, amelynek a szőlőszüretelt, nem éppen becsületesnek mondható kóbor szőlők fiaként. Derék szőlői ott felejtették a falu határában, mikor egyszer hirtelen, valószínűleg a csendőrség fenyegető magatartása miatt állomást kellett változtatniok. A pürdét ott maradt s éktelenül sivalkodott.

Egy irtalmas falusi asszony magához vette, nevelte, mikor fölcsperedett odaadta inasnak a szatócsoshoz. A gyerek szorgalmasan dolgozott, pajkoskodott is, mint minden gyerek, de úgy viselkedett, mintha nem is cigány vér buznaga az ereiben. Szóval lopáson nem csípték rajta. Tizenhat éves korában elhagyta a nevelőanyját, kunyhót épített a falu szélén és minden hivatalos formáság mellőzésével házasságra lépett egy tisztességes hajadonnal. A szatócs üzletet is otthagya. S így minden külső hatás nélkül kiválasztódott a falusi társadalomból. Egy darabig kapált a háza körül, aztán meguntta; kezdett különböző sefteket lebonyolítani a gazdák és a falutjáró kúpek között. Ezzel a foglalkozással sem elégedett meg. Agilis ember volt s nagyon tetszett neki, hogy a falubeliek okos embernek tartják. Gyakran járt be a városba, s mikor visszaérkezett dült belőle a sok impresszió. Csakhamar tekintélye nőtt a kovácsi kisgazdák körében, akik ügyes-bajos dolgaikban hozzáértő tanácsért. Az okos cigányfiu mindenre tudott kádenciát. Olvasni megtanította a nevelőanyja s ő minden kezűgénybe akadt újságot, meg könyvet elolvasott.

Ertett a törvényhez, de mérhetetlen ambíciója az orvostudományok iránt is megnyilatkozott. Legalább is ő azt állította, hogy jobban ért a betegségekhez, mint az adásvételi dolgokhoz. Páciense is akadt. Egy szegény hektikás parasztlány, Halász Péter, aki bizott Kovács orvostudományában s könyörögve

kérte segítségét. Kovács gondolkodás nélkül a következő orvosságot ajánlotta: — Egy törött rézkilincs darabjait vízbe kell áztatni, a jóyadékokat jól összekeverve meg kell inni! S ezért 400 lelt kért.

Szegény Halász Péter megfogadta a tanácsot, elkészítette az orvosságot, megitta, miután a 400 lelt Kovács doktor urnak kifizette. Néhány óra múlva pedig olyan rosszul lett, hogy majd meghalt.

Kuruzslással, csalással vádolva áll

most Kovács a törvényszék előtt s égre-földre esküszik, hogy a szülőanyja is a rézkilincstől gyógyult meg. De tekintettel arra, hogy Kovács sohasem ismerte az édesanyját ez a védekezés nem elég helytálló.

A tárgyalás során kiderült, hogy néhány embert csapott be a kovácsi csodadoktor, s nem egynek gyógyíthatatlan bajt is okozott.

A bűnügyben a tanúk kihallgatása folyik.

Egy tömött bugyeláris kalandja egyik Bémer-téri kávéházban

Tegnap az egyik Bémer-téri kávéház asztalán duzzadó tárcát talált Topsál Vilmos városi mérnök. Hivatta a főpincért, akinek jelenlétében megolvasta a bőrtárca tartalmát, amely éppen tizenegyezer lelt tett ki, aztán visszatéve a pénzt a rekeszekbe, a talált értéket átadta a főpincérnek. A főpincér átvette s a kaszsa egyik üveglapjára helyezte, azzal a céllal, hogy ha majd a jogos tulajdonosa visszaérkezik, azonnal a kezéhez juttathassák. A kövér buksza ott hevert az üveglapon s a vendégek, akik látták, még a pincérek, akik forgódtak körülötte kíváncsi tisztelettel mustálgtatták, mint egy külföldi herceget. Ott hevert az üveglapon és várta a gazdáját, aki csak nem akart érte jönni. Majd elrepedt a várakozásban. A főpincér arra járt s csodálkozva látta a szegény bugyeláris szenvedéseit s majdnem elkiáltotta magát, mikor észrevette: mennyire le is fogyott a pár óra

előtt még gömbölyded teremtes.

Azonnal megnézte, mi a baj, hát kiderült, hogy 6500 lelt kevesebb van benne. Valaki megdézsmálta. Azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan nyomban megérkezett két detektív. De a két detektív nem tudott segíteni a bajon. Később jött egy detektív a Fodor csoportból, Weisz, aki gyanút fogott az egyik pincérrel szemben. A pincért behívta a rendőrségre, itt vallatásra fogta s a pincér elmondta, hogy nem birt ellenállni a kísértésnek, odahaza nagy a nyomoruság, a pénz meg ott van hiánytalanul a kávéház félreeső helyén elrejtve. A detektív visszament a kávéházba, a megjelölt helyen tényleg ott találta a pénzt, beletömte a tárcába s átadta az időközben visszaérkezett és megrémült tulajdonosnak. A pincért viszont a rendőrség letartóztatás után az ügyészségnek adta át.

Az amerikai automobil-gyáros reklámjai

Ki fizesse meg az elnökjelöltség költségeit

Henry Ford, aki üzleti ügyeiről is tájékoztatni szokta a közönséget, most egy rövid közlésben bejelenti, hogy minden egyes eladott automobil után 1923-ban és 1924-ben négy dollárt fog számlázni reklámköltségek címén, mert méltányosnak tartja azt, hogy a reklám költségeit az fizesse meg, akit a reklám egy olyan jó vételhez segített, amilyen egy Ford-kocsi megszerzése. A kommuniké beszél arról is, hogy a kis gépkocsi gyártásának területén most igen éles konkurencia indult meg, és sokan akarnak hasznavehetetlen árut a közönség nyakába varrni. A Ford-művek tehát a közönség érdekében kénytelen fokozott reklámmal ébrentartani a figyelmet saját gyártmányainak jobb minősége iránt és az így támadt költségeket természetesen a közönségre kell áthárítani.

A Ford-művek azonban idáig sem takarékoskodtak a reklám-költségekkel, most pedig egészen nagyarányúvá fog növekedni a Ford-gépek újság-reklámja. 1923-ban legalább 2 millió gépet adott el Ford és 1924-ben aligha fog csökkenni ez a szám. Tizenhat hónap alatt tehát 10—12 millió dollárral többet fog az újságoknak kifizetni Ford hirdetésekért, mint tette idáig és az amerikai politikai körök attól tartanak, hogy ezt a 10—12 millió dollárt inkább elnökjelöltségének, mint gépeinek népszerűsítésére költi el Henry Ford. 12 millió dollárért igen sok lap támogatását lehet megvásárolni, még

az olyan gazdag országokban is, mint amilyen az Egyesült Államok: és senki nem veheti majd rossz néven, ha Ford sok hirdetést fog feladni az olyan lapokban, amelyek nem tartják alkalmas embernek a híres automobilgyárost az elnöki állás betöltésére. Ford nyilván más nézetben van és azt hiszi, hogy Amerika érdeke az ő elnökké választása, tehát nem a saját pénzét költi választási kiadásokra, pedig most újból az Egyesült Államok leggazdagabb emberei közé tartozik, hanem a Ford-gépek vásárlóit adóztatja meg a választási költségek előteremtése végett. Fordnak ma is vannak még ötletei...

Megdrágult a magyar trafik

Hiába... Budapestén már a füstölőni való is elviselhetetlenül drága. A dohányzás fanatikusaik megint ujjabb csapás érte odaát. A pénzügyminiszter rendelete alapos meglepetést hozott. A szivarok és cigaretták árai — mint budapesti tudósítónk jelelti — a következőképpen alakultak: Szivarok darabonként: Victorias 3500 korona, Coronas 4200, Imperatores 4000. Regalistas 850, Trabuco 700. Media 1100, Britanica 800. Trabucos Especial 1200, Operas 570. Vir-

ginia 360, Senoritas 400. Rosita 360, Portorico 340, Cigarillos 200 korona. Cigaretták darabonként: Coronas 700, Sphinx 600, Amneris 250, Ghiubek 450, La Fleur 330, Ibis 250, Theba 160, Princessas 200, Dames 200, Nilus 320, Sultan 200. Memphis 250, Mirjam 120. Királv 100, Hölgy 80, Duna 65, Dráma 80 és Magyar 60 korona.

Jászai Mari Amerikába megy

Jászai Mari a magyar Nemzeti színház nagy tragikáját Amerikába hívják most, hogy Shakespeare-előadásokon részt vegyen. Bognár István az amerikai Szabadság című lap munkatársa kérte föl Jászait az amerikai magyarság nevében. A tárgyalások már folynak s valószínű, hogy Bognár küldetése sikerrel fog járni.

* Orth János tragédiája...

A nagy áldozatok árán megszerzett emlékiratok eddigi közlése meglepő érdeklődést váltott ki. Minden igyekeztünkkel azon voltunk, hogy az érdekes memoárt amely egy főherceg kalandos életének romantikus tükre, a bécsi megjelenésével egyidőben közzöljük. Naponta érkeznek meg a memoárok folytatásos közleményei s így nem csoda, ha ki vagyunk téve a posta szeszélyeinek. Mai közleményünk lapzártáig nem jutott kezeink közé, de reméljük, hogy a regényes történet leírását legközelebbi számainkban már folytathatjuk.

MAJ ZÜRICH NYTTAR

BERLIN	00000425
NEWYORK	56075
PÁRIS	3490
MILANO	257250
PRÁGA	1680
BUDAPEST	003
BUKAREST	260

NAGYVARADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	140
OSZTRÁK KORONA	325
CSEH KORONA	645
FRANCIA FRANK	1365
SVAJCI FRANK	3875
DOLLÁR	217

Ki fizesse az anyakönyv-vezetőket

A városi tanács tegnapi ülésén dr. Soós István aljegyző javaslatot terjesztett elő az anyakönyvi hivatal átszervezésére. Az anyakönyvi hivatal tudvalevően állami intézmény és ennek dacára az ott alkalmazásban lévő tisztviselőket a város fizeti. Dr. Soós előterjesztésében kérte, hogy ezek a tisztviselők a jövőben ne a várostól, hanem az államtól kapják fizetésüket.

A tanács úgy döntött, hogy átiratban fordul a többi városok anyakönyvi hivatalához és a beérkezett felvilágosítások alapján oldja meg a kérdést.

Óriási fehér és színes filo-kalap vásár

KLEIN SIMON
cégnél Nagy Sándor u. 1.

Felhívom a hölgyek és masamódnők figyelmét, hogy a KLEIN-féle KALAPGYÁR 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít

ZENEAKADÉMIAI KOTTÁK

Bach—Bartók
Bach—Szendy
Chován iskola
Beyer iskola
Bertini—Chován
Czeray—Szendy
Thomán gyakorlatok
stb stb.

és minden más kotta kapható a
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
zenemű osztályában

Gyermeke lesz
a legelegánsabb a korzón,
ha gyermekkosiját

Szőke Miklós-nál
Szt. János-u. 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, er-
nyők, gummitásosok és min-
denemű javítások a leg-
olcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

ASZÓDI

8féle zamatú pörkölt kávéja
izre és zamatra utánzhatatlan
Kapható kizárólag Sas-palota
fűszer- és csemege üzletében.

ELADÓ HAZAK

Szflágyi Dezső-u. Uri-uccán, Szent János-u. Szaniszló-u. Hodossi-u. Bunyitav Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Kolozsvári-u. Smetka-u. Hodosi-u. Berkovits-u. Szőlőtelep, Damjanich-u. és még a város minden részében beköltözhető házak 65 ezer leitől 3 millióig, vannak lakások, üzletek, szőlők, földek, birtokok. Ha lakását eladni, kiadni, cserélni akarja forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán belül eladok. — Bizományba bármit elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irodája
Nyomda-utca 4. (Szaniszló-u. sarkán)

Butorok

gyönyörű fekete ebédli to-
polya és tölgyes bükk hálók
helyszűre miatt olcsó áron
eladók

Batthyány-u. 4 Veresasztalos

HEGEDÜS
Hirlapirodába

hol hirdetések útján azonnal megfelelő elintéztést talál

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

FIATAL házaspár keres egy szobás, konyhás lakást, lelépést fizetek, ügynökökkel nem tárgyalok. Cim: Sonnenfeld nyomda portásánál. Ny

VII-ik lyceumi tanuló keres teljes ellátást izr. uri családnál. Cim: Grünstein. Gozdsu (Beöthy Ödön) ucca 14. 288

ALKALMAZÁS

FELTÉTLEN megbízható nőt keresek 14 hónapos gyerekekhez, aki a gyerek gondozását önállóan ellátja és kis lakás tartását vállalja. Cim Hegedüs hirlapirodában.

13 éves kisleányomnak kis családnál vagy gyermek mellé helyet keresek. Benkéné Ferdinánd király (Rákóczi) ut 36. II. emelet.

NÉMET kisasszonyt keresek 9 éves fiához. Cimeket a Hegedüs hirlapirodába kérek. 11

MINDENES azonnali belépésre felvétetik Szántó tőzsde Sztaroveszky-ucca (Nagyhid mellett).

KEZDŐ tisztviselő irodába ajánlkozik. Cim Hegedüs hirlapirodában. 106

FIATAL leány mindeneképp vagy gyermek mellé 1-ére ajánlkozik. Kigyós Eszter, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. suterin. 249

KISEBB kasszához, könyvelésben jártas pénztárosnő felvétetik. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 289

TÖBB évi gyakorlattal bíró minden irodai teendőkhöz jártas leány állást keres. Cim Hegedüs hirlapirodában. 283

GESCHICKTE Deutsche, such Stellung unter gute behandlung. Zöldfa-ucca 1. II. em. bal. 285

KIFUTÓFIU felvétetik Ingersoll Rand Co. Strada Teatrului 4. 277

FIX fizetéssel és magas jutalékkal keresünk helyi ismerettel bíró egyént, aki Nagyváradon életbiztosítások szerzésével hajlandó foglalkozni, az ajánlatot Adria Biztosító vezérigénységéhez az Egyesült Bank és Takarékpénztárnál. 284

ADÁS-VÉTEL

NIKKEL alvázú gverniekkesi és sportkocsi, gyermekkelengye eladó. Jorga Miklós (Zöldfa) ucca 21. első emelet 17. 276

RAKTÁR helyiség és egy pince kiadó. Lakatos-ucca 17. 268

NAGYVÁRADTÓL 1 óra kocsijárással 213 hold bérlet, teljes gazdasági felszereléssel, 6 szobás ur lakással, 5 holdas parkkal, idei terméssel átadó. Csak komoly reflektánsok irjanak (ügynökökkel nem tárgyalunk) „Biztos megélhetés” jellegre a Hegedüs hirlapirodába. 280

ÁTMENETI kabát, öltönyök, jókarban eladók. Horbátz férfinakozó üzletében, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) ucca 41-a. szám. 279

DEMIONOKAT nagyobb mennyiségben vesznek, Várad, Vitéz Mihály (Nagy-piac) tér 5. 278

PÁRIS-ucca 16. sz. ház sürgősen eladó 120.000 leiert. Értekezni Zemplényi fodrász üzletében, Egyesülési (Szent László) tér. 281

EGY keveset használt sötétkék öltöny magas termetre eladó. Floria (Báthory) ucca 16. aljtó 10. 916

TELJESEN új 18 kötet Pallas lexikon olcsón eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 900

RAGLÁN TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK
nagyválasztékban és olcsó árban
SZÉKELY

posztóruházban, Kossuth-u. 5

FUTÓSZÖNYEGET használtat, jókarban levőt megvételre keresek 4-10 méterig. Cimeket Hegedüs hirlapirodába kérek. 248

LAKATOS műhely berendezést sürgősen megvételre keresünk. Ügynököt díjazunk Jónás. Leszámitoló banknál. 274

EBÉDLŐ kredenc eladó. Megtekinthető d. u. 3-5-ig. Fürdő-ucca 22. 271

KITÜNŐ zongora sürgősen eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 286

JÓKARBAN levő súlyosztó Singer varrógép eladó. Lakatos-ucca 10. 287

EGY ványoló gép és egy pankli eladó. Hattyu-ucca 38. Ny

ELADÓ persza ebédli szőnyeg, szilskin bundák, férfi, fiu, leány télikabátok, frack, kézimunkák, látszó. Aulich-ucca 1. szám. (Rulikovszky-ut.) 358

KITÜNŐ cimbalom olcsón eladó. Cim: Hegedüs hirlapirodában. 290

HASZNÁLT boroshordók eladók. Pável-ucca 26. 282

KÜLÖNFÉLÉK

GOUVRÉ ES PLISSÉ munkák olcsón és jól készülnek Strada Alexandru (Teleki-utca) No. 22.

KERESEK nagyon finom ebéd és vacsora kosztot kihordásra a Schlauch-ter legelején lakom. Cimeket a Hegedüs hirlapirodába kérek. 234

TYUKSZEMVÁGÓNÓ, lábapoló, pedicűr. Cime: Agnes asszony, Hattyu-ucca 27. szám. 269

ROMÁN nyelvleckét vennék. Cim: Boritékgyár, Mészáros-ucca.

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsértakarók, függönyök. Alószobák nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, leszállított árakban

Beck és Benjamin

Strada Cogălniceanu (Várad) Zsigmond-u. 11. Telefon 1703

Diák egyenruhák

csinos kivitelben

legjutányosabban

Wolláknál

Str. Cogălniceanu (Várad) Zsigmond-utca) 11

a Tüzoltóaktanyával szemben

Tudja
melyek a
legújabb

Könyvszenzációk?

Paul Reboux : Lepketánc
Marguerite : A prostituáltak
Erdős Renée : Nagy sikoly
Dostojevski : Kis hő
Baffico : Győzedelmes
asszony

Heimburg : Anna Liza

” : A két elkerült

” : A boldogság

” : Egy szegény lány

Jack London : Az éneklő
kutya

Méray Horváth? Két pri-
madonna

Szenes Béla : Vidám irások

” : Buta ember

Terstyánszky : Repülő csa-
lád

Ujhelyi : Akit a nők sze-
retnek

Courts Mahler : Éva

Courts Mahler : Hűtlen

asszony

Courts Mahler : Isten ve-
led drágám

Courts Mahler : A Konzul
felesége

Courts Mahler : Látszat csal

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság

Courts Mahler : Vergődő
szívek

Karinthy : Kötéltánc

Bourranghs : A dzsungel
fia

” : Szent ha-
zugság